

Raadsvoorstel

Opsteller

Wortman, Esther

Vergadering van

10 juni 2025

Kenmerk

Z/25/084582 / D/25/185840

Portefeuillehouder

Jelmer Vierstra

Portefeuille

Financiën

Onderwerp

Voorjaarsrapportage 2025

Samenvatting

De Voorjaarsrapportage is het eerste moment in de planning en control cyclus waarop de lopende begroting bijgesteld wordt. Door middel van een begrotingswijziging wordt de Begroting 2025-2028 aangepast. Deze rapportage bevat per programma, informatie over de realisatie van de programmaresultaten, de uitvoering van de daarvoor benodigde inspanningen en de financiële mutaties ten opzichte van de begroting 2025.

De mutaties in deze Voorjaarsrapportage zijn voor het jaar 2025 € 1.705.000 nadelig (incl. reservemutaties). In totaal komt het saldo van de Voorjaarsrapportage voor 2025, inclusief reservemutaties uit op € 1.702.000 negatief. Het meerjarenperspectief 2026-2028 laat eveneens forse tekorten zien. Voor het grootste deel betreft het bijstellingen die volgen uit wettelijke verplichtingen, loon- en prijsstijgingen en bijstellingen die onuitstelbaar en onvermijdelijk zijn. Het eindsaldo van de Voorjaarsrapportage 2025 is voor de jaren 2026-2028 het beginsaldo van de Kadernota.

Gevraagd besluit

1. De Voorjaarsrapportage 2025 voor kennisgeving aan te nemen.
2. Een bestemmingsreserve 'Oekraïne huur & nutsvoorzieningen Vijzelmolenlaan' in te stellen.
3. Uit het ontvangen rijksbudget voor de opvang van Oekraïense ontheemden 2025 een bedrag van € 1.120.000 te storten in de bestemmingsreserve 'Oekraïne huur & nutsvoorzieningen Vijzelmolenlaan'.
4. De financiële mutaties, zoals opgenomen in tabel 1, vast te stellen en door middel van een begrotingswijziging de Begroting 2025-2028 aan te passen.
5. De investeringskredieten, zoals opgenomen in tabel 2, in de jaarschijf 2025 bij te stellen.

Tabel 1 'Financiële mutaties'

Omschrijving (Bedragen x € 1.000)	2025	2026	2027	2028	Voor- of nadeel
Saldo begroting na vaststelling raad 7-11-2024	28	-6.256	-5.870	-6.741	Voordeel / Nadeel
Begrotingswijzigingen:					
1. Gewijzigde begroting 2025-2028 n.a.v. amendementen	-25	-25	-25	-25	Nadeel
Saldo na begrotingswijzigingen (= nadeel)	3	-6.281	-5.895	-6.766	Voordeel / Nadeel
Mutaties	2025	2026	2027	2028	Voor- of nadeel
Programma 1	67	-253	-226	-226	Voordeel
Programma 2	-1.278	-66	-66	-65	Nadeel
Programma 3	-209	-1.824	-1.773	-1.897	Nadeel
Programma 4	622	0	0	0	Voordeel
Programma 5	-317	-357	-11	-11	Nadeel
Programma 6	-1.155	-129	-79	-79	Nadeel
Programma 7	1.844	1.721	1.040	942	Voordeel
Programma Overhead	-652	-91	-14	2	Nadeel
Totaal mutaties (= nadeel)	-1.079	-1.000	-1.129	-1.334	Nadeel
Mutaties Reserves	2025	2026	2027	2028	Voor- of nadeel
Programma 1	0	0	0	0	
Programma 2	494	0	0	0	Voordeel
Programma 3	-1.120	0	0	0	Nadeel
Programma 4	0	0	0	0	
Programma 5	0	0	0	0	
Programma 6	0	0	0	0	
Programma 7	0	0	0	0	
Programma Overhead	0	0	0	0	
Totaal toevoegingen / onttrekkingen aan reserves	-626	0	0	0	Nadeel
Totaal saldo Voorjaarsrapportage (= nadeel)	-1.702	-7.281	-7.024	-8.099	Nadeel

Tabel 2 'Investeringskredieten'

Omschrijving (Bedragen x € 1.000)	Progr.	Bedrag	Voordeel / Nadeel
1 Vervanging VRI installatie Wulverhorstbaan	2	-45	Nadeel
2 Vervanging VRI masten Wulverhorstbaan	2	-30	Nadeel
3 Defensie-eiland: aanleg Centraalbrug en aansluiten Centrumring	2	-125	Nadeel
4 Trekkermajaier - maaimachine Ransomes	2	-40	Nadeel
5 Rolpacker	2	25	Voordeel
6 Vervanging top laag veld 2 SCH	2	-127	Nadeel
7 Vervanging hoofd- en minigemalen 2025	2	-160	Nadeel
8 Extra duikers klimaatadaptie 2022	2	20	Voordeel
9 Duikers en drainage 2024	2	28	Voordeel
10 Duurzaamheidsmaatregelen aula 't Spijck	2	7	Voordeel
11 Renovatie natuurgrasveld 3 Sportlust	5	45	Voordeel
12 Vernieuwing School De Kring - voorbereiding	5	286	Voordeel
13 Andersenschool	5	75	Voordeel
14 Vervanging V-115-HX auto landmeters	6	40	Voordeel
15 Speelplek Adriaan Duyckpad	6	-30	Nadeel
16 Storage 2024	8	50	Voordeel
Saldo		18	Voordeel

Inleiding

Voor u ligt de Voorjaarsrapportage 2025, als belangrijk onderdeel van de planning en controlcyclus. In de laatste Voorjaarsrapportage van dit college wordt op hoofdlijnen informatie gegeven over de belangrijke ontwikkelingen voor de komende jaren en wordt voor het lopende begrotingsjaar inzicht gegeven in de financiële afwijkingen ten opzichte van de laatst vastgestelde begroting. Daarnaast is de investeringsplanning geactualiseerd. Deze rapportage geeft de raad tevens de mogelijkheid om kennis te nemen van de voortgang van de realisatie van de beleidsdoelstellingen en deze zo nodig bij te stellen.

Met betrekking tot het saldo van de Voorjaarsrapportage 2025 merken wij op dat dit niet dé prognose is van de meerjarenbegroting 2025-2028. Na de Voorjaarsrapportage 2025 doen zich nog vele mutaties voor ten aanzien van de begrotingsbestanden (algemene uitkering, verbonden partijen, rente/afschrijvingen etc.).

Voor 2025 vallen de volgende belangrijke bijstellingen op:

Positieve bijstellingen:

- De Algemene Uitkering is bijgesteld op basis van de september- en decembercirculaire 2024 4 (€ 1,6 mln. voordeel).
- Er wordt een overschot verwacht op de rijksbijdrage voor de opvang van vluchtelingen uit Oekraïne (€ 1,1 mln. voordeel). Het overschot wordt gereserveerd ter dekking van de lasten m.b.t. huur en nutsvoorzieningen Vijzelmolenlaan.
- Het BUIG-budget is bijgesteld als gevolg van loon- en prijsbijstelling, toename gedeeltelijk arbeidsgehandicapten, afbouw IOAW en verwachte toename werkloosheid (€ 0,8 mln. voordeel). Voor de daaropvolgende jaren (2026 e.v.) is het BUIG-budget geraamd op basis van budgetaandeel in 2025, de stand van het macrobudget uit de miljoenennota 2025 en de verwachte indexatie (€ 1,2 mln. voordeel).
- Hogere rijksbijdrage specifieke uitkering capaciteit decentrale overheden voor klimaat- en energiebeleid (CDOKE) (€ 0,7 mln. voordeel).

Negatieve bijstellingen:

- Negatief effect aframing uren domein Openbare ruimte en domein Ruimte (€ 1,8 mln. nadeel).
- Indexatie begroting 2025 Ferm Werk (€ 1,6 mln. nadeel).
- Verhoging voorschot Yeph door toename cliënten (€ 0,3 mln. nadeel).
- Inhuur personeel team Vastgoed (€ 0,2 mln. nadeel).
- Kosten civiele procedure onteigening Oortjespad Kamerik (€ 0,2 mln. nadeel).
- Verhoging voorschot Samen Veilig Midden Nederland (SAVE) door indexatie en toename cliënten (€ 0,1 mln. nadeel).

Een uitgebreidere toelichting op het bovenstaande is gegeven bij de afzonderlijke programma's in de Voorjaarsrapportage 2025.

Participatieproces

Niet van toepassing.

Wat willen we bereiken

Met de Voorjaarsrapportage 2025 willen we bereiken dat de budgetten uit de Begroting 2025-2028 worden bijgesteld. Daarnaast informeren we uw raad over de beleidsmatige ontwikkelingen.

Wat gaan we daarvoor doen

Van de financiële mutaties wordt een begrotingswijziging gemaakt.

Argumenten

1.1 Door middel van de Voorjaarsrapportage 2025 brengen wij uw raad tussentijds op de hoogte van de afwijkingen en de voortgang van de meerjarenbegroting.

Binnen de planning- en controlcyclus is de Voorjaarsrapportage de eerste tussentijdse rapportage waarmee het college de raad informeert over financiële afwijkingen, nieuwe ontwikkelingen en de voortgang van de financiële begroting. Daarnaast is de stand van zaken met betrekking tot de realisatie van de programmadoelen/-resultaten opgenomen. Dit stelt uw raad in staat om, indien nodig, bij te sturen op de gestelde doelen en prestaties.

Met het aanbieden van de Voorjaarsrapportage voldoet het college aan de verplichtingen uit de Financiële verordening Woerden en aan haar actieve informatieplicht richting de raad.

2.1/3.1 Door het instellen van de bestemmingsreserve 'Oekraïne huur & nutsvoorzieningen Vijzelmolenlaan' dekt de gemeente het financiële risico af en houdt zij regie over de toekomstige invulling van Vijzelmolenlaan 4.

Als de Regeling Tijdelijke Bescherming Oekraïense ontheemden (RTB) na drie jaar komt te vervallen, is de gemeente niet langer gebonden aan de voorwaarden van het Rijk. De gemeente kan zelf een doelgroep selecteren voor de bewoning van de locatie aan de Vijzelmolenlaan voor de resterende termijn van vijf jaar. De gemeente is zelf verantwoordelijk voor de huur- en exploitatiekosten. Om de lasten voor de huur en nutsvoorzieningen voor de periode maart 2029 - februari 2031 te dekken, wordt voorgesteld een bestemmingsreserve in te stellen.

Het voorstel is om hiervoor een bedrag van € 1.120.000 te reserveren uit het opvangbudget voor Oekraïense ontheemden in 2025. Met deze reservering wordt het financiële risico afgedekt en houdt de gemeente actief regie over de toekomstige invulling van Vijzelmolenlaan 4. Na afloop van de huurperiode wordt de bestemmingsreserve opgeheven.

Conform de Financiële verordening Woerden moeten de spelregels van de reserve worden vastgelegd. Deze staan in onderstaande tabel.

Bestemmingsreserve Oekraïne huur & nutsvoorzieningen Vijzelmolenlaan	
Doel van de reserve	Dekking van de huur en nutsvoorzieningen locatie Vijzelmolenlaan 4 te Woerden.
Beleidsprogramma	Programma: 3 Sociaal Domein en 6 Ruimtelijke ontwikkeling en Wonen.
Voeding van de reserve	Opvangbudget voor Oekraïense ontheemden 2025.
Maximale hoogte van de reserve	€ 1.120.000
Instellingsdatum en maximale looptijd	10-07-2025, looptijd t/m februari 2031
Meerjarenplan besteding	N.v.t.
Voorwaarden voor onttrekking aan de reserve	Onttrekkingen vinden plaats op basis van een raadsbesluit.
Sprake van een systeemreserve (Ja/Nee)	Nee

4.1/5.1 Met het vaststellen van de financiële mutaties wordt het college geautoriseerd uitgaven te doen en inkomsten te verantwoorden.

De Voorjaarsrapportage 2025 geeft per programma inzicht in de verschillende financiële mutaties en de bijstellingen van de kredieten. Door verwerking van de begrotingswijziging worden (extra) uitgaven rechtmatig en wordt het risico op

begrotingsonrechtmatigheden verminderd. Bij de verschillende programma's worden deze in de Voorjaarsrapportage nader toegelicht.

Kanttelingen, risico's en alternatieven

Kadernota 2026

Net als veel andere gemeenten staat Woerden voor grote financiële uitdagingen door dalende rijksbijdragen en toenemende gemeentelijke taken. In de Kadernota 2026 wordt nader ingegaan op de begrotingstekorten vanaf 2026 e.v..

Meicirculaire 2025

Op 28 mei jl. is de meicirculaire 2025 uitgekomen, deze moet nog doorgerekend worden. De effecten hiervan zijn nog niet verwerkt. Uw raad wordt op de gebruikelijke wijze geïnformeerd over de uitkomsten van de meicirculaire 2025.

Gemeentefonds

De inkomsten uit het gemeentefonds blijven onzeker. Het kabinet heeft in april de Voorjaarsnota 2025 gepubliceerd, hierin is de Rijksbegroting geactualiseerd. De belangrijkste ontwikkelingen zijn:

- Structurele demping terugval gemeentefonds; terugval gemeentefonds was € 2,4 miljard waarvan nu € 400 miljoen beschikbaar komt; het ravijn wordt hiermee beperkt tot € 2 miljard.
- Bijstelling loon, prijs en volume accres; structurele oplopende bijvoeging gemeentefonds naar ruim € 500 miljoen.
- Jeugdzorg; het Rijk komt met structureel € 400 miljoen en compenseert de gemeenten in 2026 en 2027 incidenteel met bijna € 500 miljoen. Echter door de Hervormingsagenda jeugd en de invoering van eigen bijdrage Jeugdzorg vanaf 2028 is er in structurele zin sprake van een negatieve ontwikkeling.

Conclusie is dat we voor de jaren 2026 en 2027 extra financiële ruimte krijgen, maar dat we een terugval zien vanaf 2028. De compensatie die we krijgen voor de kostenstijgingen van lonen en prijzen is nodig om de ontwikkeling op dit punt op te vangen.

Financiële gevolgen van het voorgestelde besluit

De Voorjaarsrapportage 2025 geeft voor de jaren 2025-2028 het volgende financiële beeld:

- 2025: € 1.702.000 (negatief)
- 2026: € 7.281.000 (negatief)
- 2027: € 7.024.000 (negatief)
- 2028: € 8.099.000 (negatief)

De financiële gevolgen van de Voorjaarsrapportage 2025 zijn reeds opgenomen onder het gevraagd besluit. Het eindsaldo van de Voorjaarsrapportage 2025 is voor de jaren 2026-2028 het beginsaldo van de Kadernota. In de Kadernota 2026 wordt nader ingegaan op de begrotingstekorten van 2026 e.v..

Communicatie

De Voorjaarsrapportage 2025 wordt ook gepubliceerd op de gemeentelijke website. Deze is digitaal beschikbaar via Woerden.begrotingonline.nl. Met name voor de doelenverantwoording wordt geadviseerd om deze in de online versie te raadplegen, omdat deze veel beter leesbaar is dan de pdf-versie. De Voorjaarsrapportage 2025 wordt voor kennisgeving aan de provincie Utrecht (financieel toezicht) gestuurd.

Vervolgproces

Het eindsaldo van de Voorjaarsrapportage 2025 is voor de jaren 2026-2028 het beginsaldo van de Kadernota en daarmee het uitgangspunt bij het opstellen van de begroting 2026-2028.

Bevoegdheid raad

- Artikel 186 van de Gemeentewet
- Financiële Verordening Woerden

Bijlagen

- Raadsbesluit: D/25/186052
- Voorjaarsrapportage 2025: D/25/187275